

[Morten Lange.]

men jeg tror altså, vi skal være klar over, at vi ikke gør en lille by en stor tjeneste ved at forære den et universitet; jeg er bange for, vi forærer den et kors, og jeg er bange for, at vi samtidig svækker mulighederne for en udbygning af det pågældende universitet.

Jeg bliver også nødt til at sige et og andet til hr. Gottschalck-Hansens bemærkninger om, hvor utroligt let det kunne blive for os alle sammen, hvis vi skar studietiden ned til det halve. Ja, det er en af den slags flotte bemærkninger, som naturligvis kan fremføres i en debat. Den blev fremført i den form, at hvis man for det store flertal af studerende satte studietiden ned til det halve, ville trykket i væsentlig grad lette. Ja, det ville det. Men det er ganske interessant at sammenligne dette med, at næsten alle andre uddannelsesår i disse år har vist en tendens til forøgelse enten fra 2 til 3 år eller mere typisk fra 3 til 4 år, simpelt hen fordi der bliver mere at lære, opgaverne bliver større og problemerne større. Det er svært at holde studietiden nede for noget som helst studium.

Jeg er meget interesseret i en strukturændring ved universiteterne. Det er også meget muligt, at vi kan lave sidespor, som kan give en kortere uddannelse; der er visse muligheder. Men hvis man tror, at man kan lave denne løsning for flertallet af de studerende, bygger det i hvert fald ikke på noget, der minder om universitetets nuværende uddannelsesopgave, og en anden er ikke skitseret. Derfor tror jeg, at man skal være klar over, at ændringer i retning af en så effektiv studietidsforkortelse er biløsninger og ikke hovedløsninger, og at de skal behandles som sådanne. Det vil gøre det hele meget nemmere, for så får vi formodentlig også nogle gode biløsninger, som kan vokse, og som vi kan glæde os over. Men hvis man tror, at man bare kan skære de eksisterende uddannelser ned til det halve, må man have en meget dårlig erindring om den uddannelse, man selv har fået — og jeg kan trøste dem, som kan se tilbage på en sådan, med, at det, vi gerne vil, er at sætte standarden op og studietiden ned.

Hr. Gottschalck-Hansen havde også den opfattelse, at problemerne nok ville løses,

hvis vi fik en universitetskansler, og han skulle oven i købet være jurist. Jeg tror ikke, det er så forfærdelig snedigt med en universitetskansler, som altså skulle være en slags administrativ leder af samtlige højere læreanstalter. Jeg er af den opfattelse, at de erfaringer, man har på området, hvor de end måtte være fra, har været af tvivlsom karat. Man kan være heldig og finde et geni, og hvis man finder et geni til en eller anden ledende stilling, kan han jo altid gøre gavn; men genier er nu forholdsvis sjældne, og man skal ikke bygge sin administrative konstruktion på, at man altid vil have genier til rådighed. Det er letsindigt, og det gælder også i dette tilfælde.

Skulle man undersøge et organ, som man i langt højere grad kunne have interesse af at se på, så var det det engelske University Grants Committee system, hvor man altså har en mindre gruppe af repræsentanter for administrationen og for universiteterne til at se på fordelingen af midlerne. Der er noget rigtig i tanken; den har haft både heldige og uheldige følger, men den er langt mere solid som mulighed end dette med at bede til, at der skal komme en kansler og frelse os. Den mand er formodentlig ikke født endnu, og derfor tror jeg heller ikke, vi skal lave noget embede til ham.

Der er mange spørgsmål, der trænger sig på med universiteternes og de andre højere læreanstalters indre opbygning, og de fleste af dem skal vi da heldigvis ikke klare her i salen. Jeg vil blot slutte med at nævne, at det, der står tilbage som en hovedopgave for os, er at skabe betingelserne for, at en ny planlægning kan blive til noget. Dette består i virkeligheden i to beslutninger. Det består i at finde ud af, hvor de nye centre skal placeres — foreløbig som en rent præliminær disposition, så man har noget at sigte efter — og det består i at sikre, at de gamle universiteter — og nu skal vi snart til at kalde Odense universitet for gammelt også — bliver sådan udbygget, at de dels kan præstere de universitetsuddannelser, vi i forvejen har brug for, dels indeholder den yderligere margen, der skal til for at producere lærerkræfter og andet personale til de nye centre, vi skal have bygget. Det er de to problemer,